

QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tnejn 18 ta' {unju 2001

Numru 8

~itazzjoni 2393/1998

Ivan Cutajar

versus

J. Lautier Co. Ltd

F'din il-kaw\ a l-attur qieg]ed jitlob il-]las ta' elfejn, erba' mija u]amsa u g]oxrin lira u disg]a u]amsin `ente\mu (Lm2,425.59) ming]and il-konvenuta, li ressqet l-e``ezzjoni ta' preskrizzjoni; din is-sentenza tallum hija dwar dik l-e``ezzjoni.

Gamma-`itazzjoni tg]id illi fl-1995 l-attur kellu "relazzjonijiet ta' xog]ol mill-qrib" mas-so`jetà konvenuta, u l-]sieb kien li l-partijiet ikunu s]ab fix-xog]ol ta' *aluminium*. F'dak i\mien l-attur kiseb appalt li kien jiswa elf, seba' mija u]amsa u tletin lira u erbg]a u tletin `ente\mu (Lm1,735.34) g]al xog]ol ta' *aluminium* fil-lukanda *Galaxy*. Dan l-appalt kien in]adem mill-attur, bil-makkinarju, materjal u]addiema tieg]u, i\da l-]las mis-so`jetà li tmexxi

l-lukanda kien sar lis-so`jetà konvenuta, u dan min]abba fir-relazzjoni fil-qrib li kellu l-attur mal-konvenuta.

{ara illi s-s]ubija jew asso`jazzjoni bejn l-attur u l-konvenuta ma se]]itx, i\da l-]las g]all-appalt baqg]et i\ommu l-konvenuta, g]alkemm ix-xog]ol kien sar mill-attur bil-materjal, makkinarju u]addiema tieg]u. G]alhekk il-konvenuta stag]niet bla jedd, u b'telf ta' l-attur, fis-somma ta' elf, seba' mija u]amsa u tletin lira u erbg]a u tletin `ente\mu (Lm1,735.34).

Wara, l-attur kien da]al impjegat mal-konvenuta, u meta l-impjieg tieg]u ntemm kien g]ad fadallu jie]u ming]and il-konvenuta sitt mija u disg]in lira u]amsa u g]oxrin `ente\mu (Lm690.25), maqsuma hekk:

- mitejn u sebg]a u sebg]in lira (Lm277) paga m]allsa nieqsa g]all-a]]ar erba' xhur;
- tmienja u]amsin lira u disg]a u sebg]in `ente\mu (Lm58.79) b]ala *bonus*; u
- tliet mija u erbg]a u]amsin lira u sitta u]amsin `ente\mu (Lm354.56) b]ala kumpens g]al *leave* li l-attur ma]ax g]alkemm kellu jedd g]alih¹.

G]alhekk, b'kollox, il-konvenuta g]andha tag]ti lill-attur elfejn, erba' mija u]amsa u g]oxrin lira u disg]a u]amsin `ente\mu (Lm2,425.59), u l-attur qieg]ed issa jitlob illi l-qorti:

1. tg]id illi l-konvenuta stag]niet bla jedd, u b'telf ta' l-attur, fis-somma ta' elf, seba' mija u]amsa u tletin lira u erbg]a u tletin `ente\mu (Lm1,735.34);

¹ Dawn i`-`ifri mag]duda flimkien i]ibu sitta mija u disg]in lira u]amsa u tletin `ente\mu (Lm690.35) mhux sitt mija u disg]in lira u]amsa u g]oxrin `ente\mu (Lm690.25), kif tg]id i`-`itazzjoni.

2. tg]id illi l-konvenuta g]andha tag]ti lill-attur sitt mija u disg]in lira u]amsa u g]oxrin `ente\mu (Lm690.25) b]ala bilan` ta' paga u *bonus* u kumpens g]al *leave* mhux me]ud;
3. g]alhekk tg]id illi l-konvenuta b'kollox g]andha tag]ti lill-attur elfejn, erba' mija u]amsa u g]oxrin lira u disg]a u]amsin `ente\mu (Lm2,425.59); u
4. tikkundanna lill-konvenuta t]allas lill-attur elfejn, erba' mija u]amsa u g]oxrin lira u disg]a u]amsin `ente\mu (Lm2,425.59), flimkien ma' l-ispejje\ tal-kaw\ a u l-img]ax.

Is-so`jetà konvenuta ressqet l-e`ezzjoni *inter alia* illi l-azzjoni ta' l-attur waqg]et bi preskrizzjoni ta]t l-artt. 2148, 2149 u 2153 tal-Kodi`i ~ivili.

L-artt. 2148 u 2149 bejniethom jirregolaw]dax-il preskrizzjoni u, billi l-e`ezzjoni ta' preskrizzjoni ma tistax ting]ata *ex officio*², il-qorti ma tistax tara u tag]el hi liema e`ezzjoni tg]odd g]all-ka\, ladarba l-konvenut ma spe`ifikax fuq liema preskrizzjoni qieg]ed jistrie]. G]alhekk il-qorti ma hix sejra tqis il-preskrizzjoni ta]t dawk l-artikoli.

L-art. 2153 jirregola l-preskrizzjoni ta' l-azzjoni g]al danni li ma humiex [ejjin minn reat:

2153. L-azzjoni g]all-]las tal-]sarat mhux ikka[unati b'reat taqa' bi preskrizzjoni bl-eg]luq ta' sentejn.

Din il-preskrizzjoni ma tolqotx l-azzjoni g]all-]las ta' obligazzjonijiet *ex contractu vel quasi*, i\da biss l-azzjonijiet g]all-]las ta' danni *ex delicto vel quasi*³.

L-obbligazzjonijiet li qed jitlob il-]las tag]hom illum l-attur ma humiex

² Art. 2111, Kod. ~iv.

³ Ara **Carmela Manicolo versus Philip Hili**, Qorti ta' l-Appell, 5 t'Ottubru 1998, Vol. LXXXII-II-393.

obbligazzjonijiet *ex delicto vel quasi*, u g]alhekk ma jintlaqtux b'din il-preskrizzjoni. L-e``ezzjoni, g]alhekk, ma tistax tintlaqa'.

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-qorti, wara illi ma tqisx l-e``ezzjoni ta' preskrizzjoni ta]t l-artt. 2148 u 2149 tal-Kodi`i ~ivili, ti`jad l-e``ezzjoni ta' preskrizzjoni ta]t l-art. 2153 ta' l-istess kodìi, u tordna li l-kaw\à tkompli tinstema' fil-meritu.

L-ispejje\ ta' dan l-episodju g]adha t]allashom is-so`jetà konvenuta.

Giannino Caruana Demajo
Im]alief

Connie Micallef
Dep. Re[.